

DETEKCIJA LAGANJA I MANIPULACIJE KROZ ANALIZU PONAŠANJA

MOTIVI ZA LAGANJE

izbegavanje kazne

korist

da bi se zaštitila druga osoba

da bi se prikazali u boljem svetlu

izbegavanje neprijatnosti

moć

DA LI ŽELIMO DA SAZNAMO PUNU ISTINU

1. Privatno ... ?
2. Profesionalno ... bez sumnje

TEŠKOĆE U DETEKCIJI LAGANJA

- kratko vreme procenjivanja
- mali uzorak ponašanja
- ne postoji jedinstveno ponašanje koje ukazuje na laganje
- nedoslednost u ponašanju
- individualne razlike
- specifične profesije
- prirodno talentovani

PONAŠANJE

■ VERBALNO

■ NEVERBALNO

ANALIZA VERBALNIH SADRŽAJA

- ONO ŠTO JE IZGOVORENO
- KAKO JE IZGOVORENO

ODLIKE ISKRENIH ISPITANIKA

- Otvorenost za razgovor
- Spontani odgovori
- Bez oklevanja
- Primerena saradljivost
- Doslednost u ponašanju i izjavama
- Nesnishodljivost
- Održavanje primerenog kontakta očima
- Zainteresovanost za rešavanje problema
- Iskrena zabrinutost
- Adekvatno izražavanje

ODLIKE NEISKRENIH ISPITANIKA

- Odlaganje odgovora ili ponavljane pitanja (kako bi dobili na vremenu)
- Nesaradljivost
- Usiljeno ponašanje
- Davanje izbegavajućih odgovora (koji se uopšte ne tiču pitanja koje im je postavljeno - tirade)
- Nezainteresovanost za tok i ishod ispitivanja
- Preterana ljubaznost prema ispitivaču
- Relativizacija i izbegavanje pravilnog artikulisanja problema
- Pozivanje na neproverljive izvore
- Lažna opuštenost (usiljen smeh, zevanje, protezanje...)
- Nepažljivost i omaške u govoru

I ANALIZIRANI ANALIZIRA

Tragaju za promenama ponašanja intervjuera koja ukazuje na to da li im veruju ili ne...

NEVERBALNA KOMUNIKACIJA

■ OČI

■ LICE

■ GESTOVI

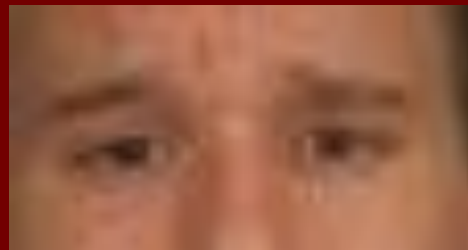
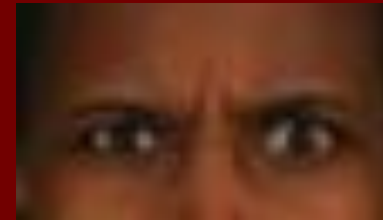
■ TELESNI STAV

OČI

- učestvuju u izrazu emocije
- odaju informaciju o zainteresovanosti za razgovor
- kontakt – sklanjanje pogleda

OČI

- Kod prijatnog ili neprijatnog uzbuđenja **zenice** mogu da budu 4 puta veće od normalne veličine - deo adrenalne reakcije organizma
- ukoliko su zenice proširene u dužem periodu to je signal straha ili povišenog stresa

- **Treptanje** je učestalije kada su ljudi emocionalno uzbuđeni, tj. pod stresom; 20 treptaja u minuti je uobičajena frekvencija

KONTAKT OČIMA

UOBIČAJENA KOMUNIKACIJA
PODRAZUMEVA KONTAKT OČIMA SA
SA SAGOVORNIKOM 50-70 % VREMENA

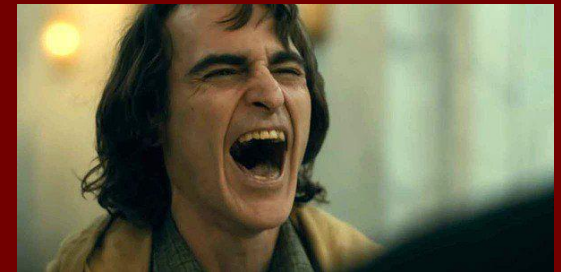

NEISKRENE OSOBE NEKADA
NAMERNO POTENCIRAJU USILJENI
KONTAKT OČIMA SVO VREME

LICE

- POMAŽE U IDENTIFIKACIJI EMOCIJA

1. SMEH

- MASKE EMOCIJA

2. LJUTNJA

KULTUROLOŠKE RAZLIKE U MANIFESTACIJI EMOCIJA

Spektar emocija

plastične hirurgije

GESTOVI

- ŠAKE, RUKE, PRSTI - POKRETI

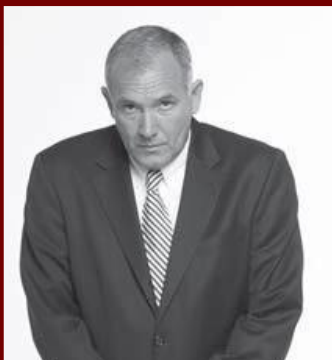
- GLAVA - KLIMANJE

- TRUP – NAGINJANJE NAPRED ILI NAZAD

- RAMENA - SLEGANJE

OTVOREN TELESNI STAV

ZATVOREN TELESNI STAV

ZATVOREN TELESNI STAV

ZATVOREN TELESNI STAV

ZATVOREN TELESNI STAV

ZATVOREN TELESNI STAV

ADRENALNA REAKCIJA

- CRVENILO, BLEDILO, ZNOJENJE – prate aktivaciju autonomnog nervnog sistema kao posledica povišenog stresa usled pretnje nastale laganjem

- oblizivanje usana – adrenalna reakcija izaziva smanjeno lučenje pljuvačke i suvoću usta
- Često gutanje je povezano sa napetošću mišića vrata

GESTOVI KOJI MOGU DA UPUĆUJU NA POVIŠENI STRES

NAUČENI GESTOVI RADI SIMULACIJE ISKRENOSTI

OPŠTE UPUTSTVO :

1. Tumačite skupove gestova
2. Važne su nepodudarnosti između neverbalnog i verbalnog
3. Gestove tumačite u skladu sa kontekstom